

PORGazeen 85

EDITORIAL

Milí čtenáři, milé čtenářky,

mám nutkání, pravděpodobně už ze zvyku, začít editorial slovy “mnozí z vás možná víte”. Vždy totiž přemýšlím nad tím, co napsat na začátek každé zprávy, článku nebo právě úvodníku. Věřím totiž, že první dojem má mnohem větší hodnotu, než si často chceme připustit. Vždyť i první věta v knize patří k nejdůležitějším. Začít o něčem psát bývá možná i těžší než psaní samotné. A tak jsem se chopila jedné věty na začátek čísla, protože mi dávala volnost chopit se různých témat. Musím však přiznat, že už si s tou neoriginalitou někdy nevím rady. Je opakování se (v určitých mezích samozřejmě) v pořádku? Musí být člověk stále zahlcen novými myšlenkami a nápady ze všech stran?

Nedávno jsem četla knihu Alberta Camuse, ve které vedle povídek a úvah byly i jeho proslavy z převzetí Nobelovy ceny. Reflektuje tam chaotičnost a neurčitost naší společnosti, která se v této době žene za něčím nesmyslným. Stále se snaží přijít s něčím novým, originálním a šokujícím. Hlavně se však soustředí na umělce, kteří podle něj ztratili přehled o tom, co je cíl umění. Kdo může být umělcem a proč se soustředíme více na to, jestli jde s dobou nebo proti době než na samostatné dílo? Odkdy nás více zajímá, jestli je autorem revolucionář než kvalita toho, co vytvořil? Albert Camus tvrdil (a já s ním v tomto souhlasím), že umělec nebo umělkyně nemusí být někdo, kdo se zásadně vyhrazuje proti režimu, názoru většiny a je obecně prostě proti mainstreamu. Neříkám, že trocha originality je špatná, dokonce si myslím, že je do určité míry potřeba, ale neměla by být cílem. Dále pak přichází stereotyp, že správný umělec žije na okraji společnosti a zažívá nebo zažil takové utrpení, díky němuž bude později tak obdivovaný. „Přeměnil utrpení a smutek v krásu“. Myslím, že tuto frázi už každý někdy slyšel, minimálně ve spojení s van Goghem. A i když to platí pro mnoho (dobrých) umělců, není to pravidlo. Camus tvrdí, že se s tímto trendem setkáváme od dob francouzské revoluce, kdy většina umělců šla proti systému, vyhrazovali se proti době a dostávali se tak často na okraj společnosti. Jenže jak to tak bývá, jakmile se něco zažene do extrému, až moc nás to zahltní a celé se nám to zkazí. Umělec se vlastně ani nemůže proti všemu vyhrazo-

vat, protože se s uměním musí divák/čtenář umět ztotožnit, musí mu být blízké. Umění by k umělci mělo promlouvat, konverzace mezi tvořitelem a jeho dílem je důležitá. Měl by šok a originalita ve všech směrech být naším cílem? A pokud to tak je, není to pak jasná predestinace zkázy vlastní tvorby?

Nevím, jestli pro vás mám nějaký uspokojivý závěr v tomto ohledu. Sama ještě nevím, co je mým závěrem, jestli vůbec nějaký existuje. Jen jednu věc vám nakonec mohu říct. Nepřestávejte psát, kreslit, malovat, zpívat a hrát. Nepřestávejte tvořit. A pokud si nebudete vědět rady, přečtěte si tu Camusovu řeč. Dokud se do tvorby prolíná vaše pravda a pocity, je všechno v pořádku. A třeba najdete i nějaký záblesk inspirace na dalších stránkách.

Vaše Julie

Od studentů pro studenty

PORG info

Možná si někteří vzpomenete na článek z minulého roku, kdy jsem si stěžovala na špatně řízené šíření informací. V reakci na to díky iniciativě Sofi Slezákové i některých ex-porgánů vznikl Google disk PORG info. Cílem je vytvořit místo, kde naleznete odpovědi na pokud možno všechny organizační dotazy. Dostanete se na něj přes přiložený QR kód nebo přes odkaz, který naleznete v e-mailu od Sofi. Napadne-li vás, co na disku stále chybí, můžete to připsat do dokumentu To-do. Případně budeme rádi, pokud se do tvorby PORG info také zapojíte. Budete-li mít v tomto ohledu nějaké otázky, neváhejte se na mě obrátit.

Tatiana Vlčková (septima)

Zahraniční epilog

Ráno se probouzím se slunečními paprsky dopadajícími na moji tvář. Nebo bych si to minimálně přál, protože by to posloužilo jako hezký začátek k tomuto textu. Ve skutečnosti mě ze spaní vytrhává budík, a to do tmavého pokoje, kam žádné paprsky nedopadají, aby mě nebudily moc brzo. Nicméně už před odhrnutím závěsu vím, jak bude venku hezky. Po otevření okna mě ovane chladný vzduch a nad střechami domů se skví obloha bez jediného mraku. Z ulic dole začínají být slyšet zvuky aut a lidí, kteří vycházejí po ránu ven a všichni si jdou po svém. Rychle se tedy přichystám, abych se k nim přidal.

To, že je v sextě umožněno na několik měsíců vycestovat do zahraničí, na jednu stranu nemusí působit nijak mimořádně a dalo by se to brát jako pouhá jedna část řetězce událostí, které v průběhu studia potkají všechny. O to víc mě překvapilo, jak důležitou zkušeností se tento pobyt stal. A jak snadno lze přilnout k místu, kde člověk stráví jen několik měsíců. Zvláštní je, že zatímco začátek takového pobytu samozřejmě znamená přesun ze známého prostředí do neznámého, i při návratu je tomu skoro stejně. Nové se rychle stává normálem a člověk může skoro zapomenout, že se nejedná o přirozený stav věcí a že někdy vůbec vedl jiný způsob života v Praze. Když se k němu pak na krátký čas vrátí, například v době prázdnin, je to jako by se najednou rozvzpomněl na jeho existenci. Jakmile aktivně nezažíváme nějakou věc, jeden by se skoro divil, jak rychle může vzpomínka na onu věc blednout.

Jdu úzkými a vysokými uličkami, které byly

postaveny tak, aby chránily před žárem. Před několika měsíci jsem za to byl velmi vděčný, teď je ale zima, a tak bych ocenil přesný opak. Docházím k cíli a usazuji se tam, kde vždy jindy. Je to tu dost malé, sotva tři stolečky a otevřenými dveřmi jde dovnitř průvan, ale i tak je tu tepleji než venku. Ztratil jsem už pojem o tom, kolikrát jsem tu byl, ale dnes je to nejspíš naposledy. Respektive naposledy, dokud sem nepřijdu znovu. To ale nebude hned.

Jdu dál a vycházím na pobřeží. Je zvláštní si uvědomit, že i ve vaší nepřítomnosti si vše žije vlastním životem. Když něco nevidíme, je to skoro jako by to ono ani nebylo. A znovu se objeví až v momentě, kdy je opět spatříme. Doufám, že tohle všechno nezmizí a že to tu počká, dokud nebudu mít někdy příležitost sem zavítat znovu.

Přicházím k místu, kde se břeh mírně vyčleňuje z okolí a odkud je město vidět nejlépe. Vlny, které neustále dorážejí na kameny. Racci poletující ve vzduchu. Obloha a moře, svojí barvou a hloubkou téměř identické, až by jeden váhal, kde je nahoře a kde dole. Zelené kopce, které obestírají město, a bílá kopule hvězdárské observatoře. Malé vesničky a zasněžené špičky hor v dálce. Říkám si, co mě asi čeká dál.

Mikuláš Peroutka (sexta)

Stručná herstorie

V seznamu maturitní četby pro ročník 2024 je 94 titulů. Pět z těchto titulů bylo napsáno ženami (žádná není zastoupena více než jedním). Když tyto údaje zadám do své zbrusu nové Casio kalkulačky, kterou jsem si pořídila speciálně k maturitě a zlým feministickým výpočtům, vyjde mi, že ženské autorky tvoří pouze přibližně 5,3 % tohoto seznamu. To je docela málo, ne? (Fun fact, nejvyšší procentuální podíl ženských autorek, který jsem u procházení různých gymnázií našla, bylo 11,9 % v seznamu Nového PORGu. Z PORGů je ten náš nejnižší.)

Beru to ale racionálně. Mám pochopení pro absenci ženských autorek v literatuře před 19. stoletím. Mnoho faktorů vedlo k tomu, že tolik žen zkrátka knihy nepsalo. Z díla Sapfó se zachovaly pouze zlomky a o jiných autorkách z tohoto období se neučíme vůbec. Mezeru v našem vzdělání vyplňuje například japonská spisovatelka Murasaki Šikibu, autorka Příběhu prince Gendžiho (začátek 11. století), který je často považován za první román vůbec. Ale dobře, to je svět mimo naše evropské kořeny. Přibližme se tedy k nám, třeba s byzantskou autorkou Annou Komnenovnou, které vděčíme za Alexiadu (okolo 1148), jeden z nejvýznamnějších dobových zdrojů o historii Byzantské říše. Stále to není dost relevantní? Nebo vadí, že nešlo o krásnou literaturu? Takový problém snad nebudeme mít s Christine de Pisan (1363–1431), označovanou za první ženskou autorku v dějinách francouzské literatury. Mezi její díla patří například alegorie Kniha města dam o městě, kde sídlí významné ženy z historie, které Pisan používá pro stavbu argumentu o důležitosti žen ve společnosti. Sáhnout můžeme i do novější anglické literatury, mou oblíbenou zástupkyní je Ann Radcliffe, představitelka preromantické gotiky a autorka románů Záhady Udolfa (1794) či Ital (1797). Samozřejmě nebyla jediná. Věděli jste, že básně psala například i královna Alžběta I. (1533–1603)? Já až donedávna ne, ale jsem ráda, že alespoň v hodinách angličtiny jsme si jednu z jejích básní přečetli. Nestálo by za to alespoň některé z těchto žen ve výuce literatury zmínit?

Z 19. století na seznamu najdeme dvě ženské autorky. První z nich je Jane Austen, kterou asi

každý z nás zná, ale ani o té se moc neučíme. A pak samozřejmě nemůže chybět věčná česká klasika, Božena Němcová a její Babička (1855). To určitě ale nejsou jediná jména, která by tam měla patřit. Takové sestry Bronteovy ani Emily Dickinson ve třídě nikdy nezazněly. Osobně mi chybí Mary Shelley, o které jsme se učili jako o manželce básníka Percyho Shelleyho, zajímavější je na ní ale to, že pomohla definovat moderní žánr sci-fi svým románem Frankenstein (1818), který napsala, když jí bylo pouhých 19 let. Svě místo na seznamu knih nedostaly ani další české autorky, mezi které patří třeba Eliška Krásnohorská nebo Karolina Světlá, zakladatelka českého vesnického románu (ta se v maturitní četbě jiných škol sem tam objevuje).

Následující kategorie je snad ta nejsmutnější. V zahraniční literatuře 20. a 21. století je nespočet vynikajících autorek, zejména díky tomu, o kolik dostupnější je pro ženy vzdělání oproti minulosti. Příkladem jsou třeba americká spisovatelka Toni Morrison, mj. autorka románu Milovaná (1987), za který dostala Pulitzerovu cenu, nebo Světlana Ale-

xijevič, rusky píšící běloruská autorka, která ve svých dílech dokumentuje například osudy žen za druhé světové války (Válka nemá ženskou tvář, 1985) či veteránů z války v Afghánistánu (Zinkovi chlapci, 1989). Obě autorky jsou laureátkami Nobelovy ceny za literaturu.

Musím přiznat vlastní chybu – na začátku roku nám bylo nabídnuto, že můžeme navrhnout úpravy seznamu četby. Této možnosti jsem nevyužila, částečně můžu tedy vinu přiznat i sobě. Pořád to má ale pár háčeků. Proč je základní nastavení tak nevyvážené a změní se jen tehdy, když někdo ze studentstva navrhne jak? A navíc, jak máme rozšiřovat seznam o autorky, o kterých jsme se nikdy nic neučili? Na konci dne je praktičtější zapsat si tam

autora, kterému jsme věnovali hodiny a hodiny a víme o něm úplně všechno, než autorku, o které ze školy nevíme nic a veškeré vzdělání padne na nás. Poslední, co maturant potřebuje, je zbytečná práce navíc.

Na konci veškerých rešerší, které jsem pro tento článek dělala, mám stále miň odpovědí než otázek. Nejhlasitěji zní jedna – proč je těch žen tak málo, když se jich nabízí tak moc?

P.S.: Google Docs mi přibližně půlku termínů v ženském rodě chtěly opravit na rod mužský.

Sofie Slezáková (oktáva)

Ilustrace: Barbora Valeriánová (sexta)

Myšlenka

Jazyk beze slov

Lidé se mě často ptají, kolik jazyků vlastně ovládám – češtinu, polštinu, decentně i angličtinu a učím se jich ještě pár dalších. Nedávno mi však hlavou proběhla myšlenka, že to není úplně vše. Jak jsem mohla zapomenout na hudbu?

Hudba je pro mnoho umělců prostředkem k vyjádření emocí a příběhů. Jsem si jistá, že nejsem jediná, kdo se cítí volně a šťastně, když najdu píseň, která rezonuje s mými city. Hudba je unikátní, protože nám umožňuje vyjádřit něco, na co samotná slova nestačí. Jsou to emoce, které jsou občas příliš složité nebo silné na to, aby byly vyjádřeny pouze slovně. Dokážeme při ní relaxovat či intenzivněji prožívat a pro mě je to velká část identity a každodenního života. Hudba se skládá z našich výrazů, ale sama za sebe přidává něco, co my nedokážeme vyslovit. Má mnoho odlišných tváří, a každý z nás má jistě své preference. To všechno ji dělá kouzelnou, krásnou a jedinečnou.

Hudba mi dodává pocit domova a je pro mě stejně důležitá jako jazyky. V mnoha momentech je pro mě těžké přesně vyjádřit, jak se cítím. Právě v těchto chvílích si uvědomuji, jak doplňující a silnou roli může hudba „hrát“.

Nela Rabiňák (sekunda)

Pozvánka

Check it

Jakou má výhodu chodit na koncerty začínajících umělců? Na toto téma bych mohla vyprávět dlouho. Kromě toho, že samozřejmě objevíte spoustu originální hudby, si taky užijete malé, často dost netradiční prostory, nemusíte stát dlouhé fronty, můžete si pokecat přímo s účinkujícími a oproti velkým koncertům za ně nedáte skoro (někdy doslova) nic.

Díky tomu všemu mě loni zaujala akce Check it Na Výstavišti, na kterou jsem narazila úplně náhodou. Během června a pak i na začátku září se na pražském Výstavišti pravidelně konaly open-air koncerty, kdy se představilo začínající hudebnictvo celé škály hudebních žánrů z Čech i ze zahraničí.

Mě nejvíc zaujala alternativně-rocková skupina Midnight Swimmers. Jejich autorské skladby, z nichž v té době ještě žádné nebyly vydané, připomínají zvuk kapel jako Cigarettes After Sex nebo Arctic Monkeys. Ted' už mají venku dva singly *Brown & Red* a *Green Creature* a mají v plánu i rozsáhlejší projekty.

Zdá se, že by se akce mohla opakovat i letos. Pokud tomu tak bude, určitě ji doporučuju zchecknout. Nebo aspoň koukejte kolem sebe, koncertů podobného formátu se v Praze koná celkem dost a věřím, že mají čím zaujmout.

Tatiana Vlčková (septima)

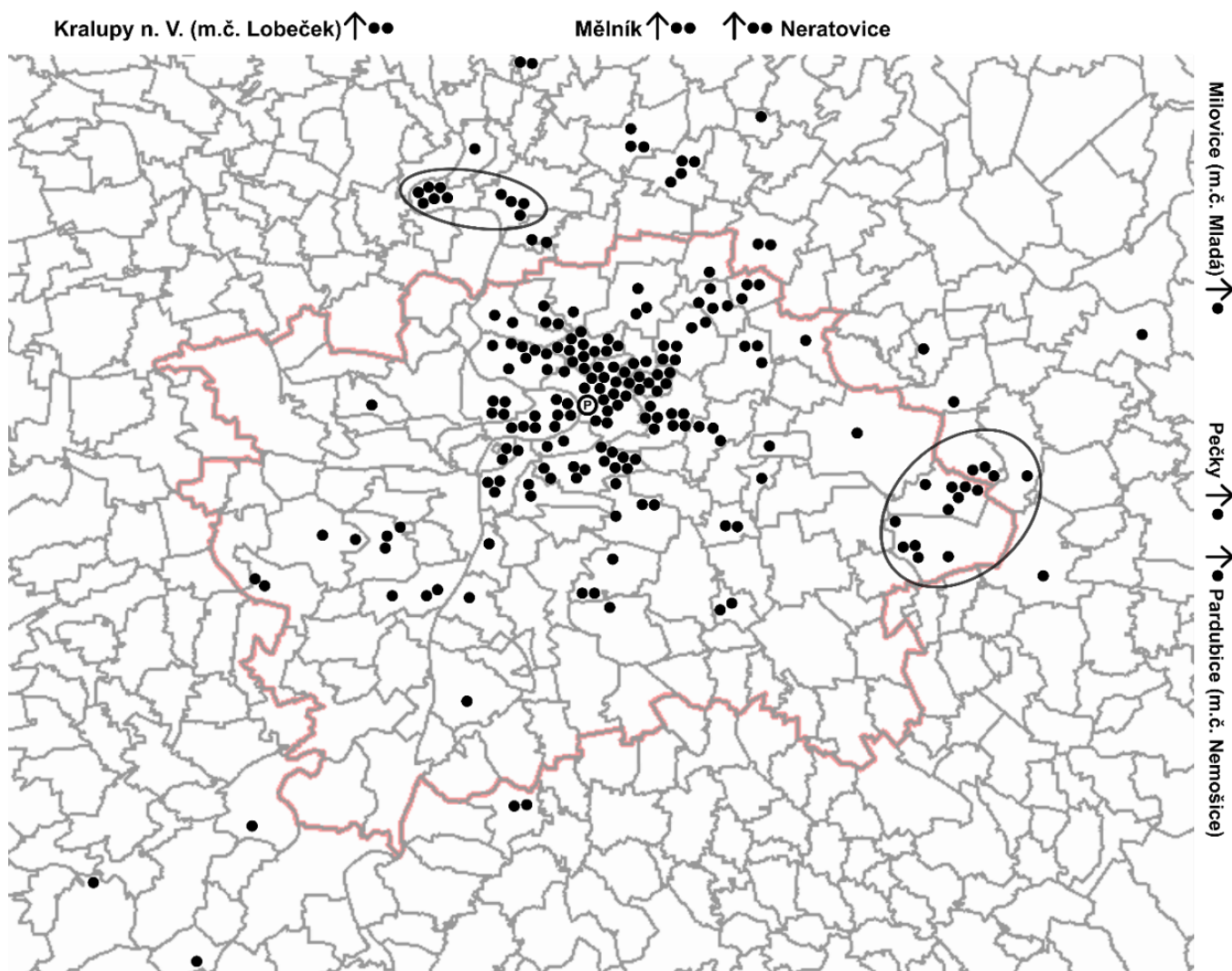
Kde bydlí porgáni?

Před rokem a půl se nám na zdi u vstupu do školy objevila umělecká instalace, statistika (či nevím, jak jinak to nazvat,) kde je popsáno, jak dlouho trvá cesta z které pražské čtvrti na PORG do Libně. Dozvídáme se tak, že z Malešic je to do školy 25 minut a z Horních Měcholup přesně jednou tolik. Už se ale nedozvíme, že to z Malešic nikomu tak dlouho netrvá, protože tam nikdo nebydlí, ale 50 minut trvající cestu z Horních Měcholup si musí denně protrpět 2 studenti. A tak mi přišlo zajímavé udělat statistiku, samozřejmě anonymní, kde vlastně porgáni bydlí. (Na tomto místě bych rád poděkoval panu profesorovi Valáškově a úřadu školy za vstřícnost při poskytnutí anonymních dat.)

Asi každý víte, kde bydlí vaši kamarádi a někteří další spolužáci. Kde ale bydlí většina lidí z

jiných tříd, to už moc netušíme. A proto je tu následující mapka. Co puntík, to jeden porgán. Jinak jsou tam vyznačené už jen hranice katastrálních území, zvýrazněné hranice Prahy a kolečko s písmenem P označuje polohu školy. Kvůli přehlednosti nemůže být mapka podrobnější, pro lepší orientaci si můžete na internetu najít popsanou mapu katastrálních území Prahy.

Jak můžeme vidět, celkem logicky bydlí nejvíce studentů okolo školy. Nejvíce je jich konkrétně v Libni (15) a na Žižkově a v Kobylisích (12). Kromě okolí školy je zvýšená koncentrace porgánů také na dvou zakroužkovaných místech – okolo Klánovic a pak v Husinci a Klecanech. Co za těmito místními anomáliemi stojí, nevíme. Podle různých vědeckých i méně vědeckých teorií tam možná nějaké rodiny

účinně šířily dobrou pověst PORGu nebo se tam prostě více rodí porgáni. V Husinci by se nabízelo vysvětlení přítomností výzkumného jaderného reaktoru, okolo Klánovic je to složitější, možno argumentovat zvýšeným podílem kyslíku v ovzduší kvůli Klánovickému lesu. Bydliště devíti studentů se do mapky nevešla, jsou popsána po okrajích. Suverénně nejdál to má do školy student/ka s trvalým bydlištěm v Pardubicích. Pokud dojíždí denně z Pardubic do Libně, má můj obdiv, je samozřejmě možné, že se jedná jen o místo nahlášeného trvalého bydliště a ve skutečnosti daný/á student/ka nemusí dojíždět každý den z takové dálky. To koneckonců platí také o všech ostatních studentech, puntíky jsou v mís-

tech jejich nahlášeného trvalého bydliště, které se nemusí vždy shodovat s tím, kde student bydlí.

A co říci závěrem? Někteří do školy docházejí pět minut, někteří dojíždí hodinu a půl. Ale nezávidíme si, i po cestě se toho dá spoustu dělat. Kdy jindy máte čas dospat bujarý víkend, přečíst povinnou četbu na zítřek, učit se na dnešní test z chemie, nebo prostě jen tak koukat z okna (doporučuji zvláště cestujícím linek A, B a C, kdo nezkusil, neví)? Ale vlastně ať bydlíme, kde bydlíme, cesta do Libně nám za to stojí všem, jinak bychom to dennodenně za každého počasí přece nepodnikali.

Antonín Drlík (sexta)

Hudební vokno: Berlin manson

Aktuální bytová krize, strasti života ve východní Evropě nebo internetové pokrytectví. To vše a více řeší slovenští Berlin manson v jejich novém a zároveň prvním albu *Poor but sexy*. Zpěvák Adam Dragun s mistrem všech různých nástrojů Patrikem Nagy a nově i bubeníkem Tomášem Tabišem. Tato kapela vznikla v roce 2020 během covidové pandemie. Z malého domácího projektu se brzy stala dnes oceňovaná skupina, jejíž jméno není nikomu se zájmem o československou alternativní hudbu neznámé. Pod pojmem alternativa se v případě Berlin manson skrývá indie rock, rap a post punk. Kombinace těchto žánrů se může zdát poněkud bizarní, překvapivě ale funguje. Syntetizátory, hlasité bicí a rychlé spádové texty se navzájem skvěle doplňují.

Poprvé si širší ohlas veřejnosti Berlin manson získali v roce 2022 svým EP *Život končí, keď máš trináť*. Z něj můžete znát skladby *Netancujem*, *kývem hlavou* nebo *Nenávidím všetko čo nie je punk*. K tomuhle projektu se upřímně moc často nevracím. EP mě nezaujalo ani texty nebo instrumentálně.

Pro usouzení, že mě jejich nově vydané album bude bavit víc, mi stačilo poslechnutí jeho prvního singlu s názvem *Hotel Kyjev*. Právě tenhle track vyhrál cenu Radia FM za skladbu roku. Samotné album nese název *Poor but sexy*, který si kapela vypůjčila od stejnojmenné knihy Agáty Pyzik, která řeší kulturní rozdíly východní a západní Evropy. Jak jsem již zmiňovala, paleta motivů alba je bohatá, kapela se rozhodně nebojí diskutovat politická a

jakkoli kontroverzní témata. Ani instrumentálně není deska nudná. Patrik Nagy se syntetizátory téměř experimentuje. Album také „oživuje“ prezence několika hostů. Například v písni *Nemám koho obdivovať* se setkáváme s písničkářkou Katarziou. Můj osobní favorit desky je rozhodně track *Kde budeme bývať?*. Oproti zbytku tvorby Berlin manson je trochu pomalejší a možná i klidnější.

V době, kdy tento článek vyjde, nejspíš už tour k novému albu nestihnete. Berlin manson se ale naštěstí do Prahy vrací docela konzistentně. A kdo ví, třeba se na nějakém koncertě potkáme.

Lucie Emrová (kvinta)

Svátek demokracie

Podobnou větu slyšel už asi každý z nás – volby, to je přece svátek demokracie. Lidé, kteří dovršili plnoletost, mohou zcela svobodně rozhodnout o složení zastupitelstva, Parlamentu či prezidentovi. I letos ostatně vyrazí voliči v ČR k urnám hned třikrát – v červnu ve volbách do Evropského parlamentu, potom na podzim (s výjimkou Prahy) volit krajská zastupitelstva a třetina obvodů bude vybírat i své zástupce do Senátu.

V roce 2024 volby zdaleka nejsou pouze otázkou České republiky, případně Evropské unie. Nikdy v historii nevolilo během jednoho roku na planetě tolik lidí, v tolika zemích jako tento rok. Od předpokládané obhajoby prezidentského mandátu Vladimira Putina v pseudovolbách, jejichž výsledek je s největší pravděpodobností znám už několik měsíců předem, přes upevňování pozic nacionalistické Indické lidové strany a jejího premiéra Naréndry Módiho v přeci jen demokratické Indii, až po naprosto klíčové prezidentské volby v USA s hrozícím návratem Donalda Trumpa. Volit se zkrátka bude ve všech světových regionech, sečteme-li počty obyvatel všech zemí, v nichž letos volby v nějaké podobě proběhnou, dostaneme číslo 4,2 miliardy. To, co má ovšem být symbolem svobody, je leckde pravým opakem. Globální stav demokracie tak může velmi snadno místo rozkvětu zažít nebyvalý úpadek.

Začnu ovšem u nás, v Evropě. Volby na starém kontinentu už delší dobu lze zcela jednoznačně označit za svobodné, ty do europarlamentu nevyjímaje. Ale i zde nalezneme mimo EU výjimky, např. v Bělorusku, kde proběhly parlamentní volby 25. února, všechny velké povolené strany jsou samozřejmě věrné prezidentu Lukašenkovi. Pochybnosti vzbuzuje i Srbsko – byť přeci jen svobodné, loňské parlamentní volby jsou vnímány jako velmi problematické a je zaznamenáno mnoho případů ovlivnění jejich výsledků. V Bělehradě se dokonce budou opakovat loňské volby, neboť původní hlasování vyvolalo vlnu protestů proti vládnoucí straně SNS Aleksandara Vučića. V celosvětovém kontextu je ovšem systém, v němž k urnám půjdou voliči ve 27 zemích rozhodovat o stejné instituci, opravdu

unikátní. Velké státy v čele s Německem, Francií a Itálií mají samozřejmě v EP svých zástupců více, ovšem i Česko volí 21 europoslanců, kteří se mohou nemalou mírou podílet na leckterém důležitém rozhodnutí. V končícím volebním období bohužel často mnozí čeští europoslanci svým hlasováním dělali spíše ostudu a zbytečně hlasovali proti mnoha návrhům, případně si radši názor ani neudělali a zdrželi se. Letos to ovšem voliči mohou vše změnit. I v těchto volbách si nejspíše nejvíce mandátů rozdělí ANO a Spolu, vícero křesel potom určitě budou chtít získat i Starostové, Piráti a SPD.

Právě poslední jmenované hnutí je jedním z dílů skládky, která může do europarlamentu dostat výrazné množství poslanců z nacionalistických a euroskeptických stran celého kontinentu, sdružených zejména ve frakci ID – Identita a demokracie (haha). Vzestup krajní pravice je obrovskou zkouškou pro evropskou demokracii, neboť můžeme zcela jasně pozorovat vzrůstající popularitu jmen jako je LePen, Wilders, Salvini atp. Zejména německá AfD v loňském roce zažila nárůst popularity a v průzkumech dostávala přes 20 %, řadila se tedy na druhé místo za CDU/CSU. Mnoho Němců se ovšem s touto situací nechtělo a nechce spokojit, a tak se, zejména po uniklých informacích o schůzce vedení AfD s neonacisty a dalšími extremisty, vydaly do ulic německých měst proti krajní pravici protestovat stovky tisíc lidí. Informace o schůzi se na preferencích voličů přeci jen promítla, AfD od té doby pár procent ztratila. Evropě s nárůstem počtu mandátů ID v europarlamentu nehrozí bezprostřední katastrofa a omezení svobody, určitě se ale jedná o jasné varování, na něž bude potřeba rázně zareagovat. Stejně tak obliba pravicových populistů vypovídá o stále poměrně velké zranitelnosti Evropy jako takové, neboť i přes výrazně větší vzdělanost obyvatelstva se na starém kontinentu daří antisystémovým stranám prezentujícím snadný recept úplně na všechno.

Evropský parlament není ani zdaleka to jediné, co bychom letos v Evropě měli sledovat. V tuto chvíli už známe výsledky prezidentských voleb ve Finsku, kde zvítězil proevropský liberál Alexander

Stubb. V březnu se také kromě již zmíněných prezidentských voleb v Rusku volila nová hlava státu na Slovensku, kde se proti sobě utkali Peter Pellegrini a Ivan Korčok. Dosavadní prezidentka Zuzana Čaputová se po loňských parlamentních volbách stala důležitou pojistkou proti násilnému protlačování zákonů ze strany nové vlády Roberta Fica. Zvolení předsedy Národní Rady Pellegriniho prezidentem by tuto pojistku mohlo velmi ohrozit, a tak Slovensko čeká obrovská zkouška. Tyto volby by, ostatně stejně jako všechny události zmíněné v tomto textu, vydaly na samostatný článek, k těm tedy někdy přišť. Nejde ale jen zdaleka o naše bratia, prezident/ka bude zvolen/a i v Rumunsku, Litvě, Chorvatsku, na Islandu atd. Ve Spojeném království se zase bude volit Dolní sněmovna, a je možné (v tuto chvíli i pravděpodobné), že Konzervativní strana bude po letech u moci vystřídána Labouristy. Parlament bude obměněn i v Belgii, Portugalsku či Severní Makedonii.

Ukázkovým příkladem toho, že volby mohou být od pojmu demokracie na hony vzdálené, je Afrika. Od roku 2020 proběhly vojenské puče v osmi západoafrických státech, jen loni potom v Nigeru a Gabonu. Abych neházel celý kontinent do jednoho pytle, musím nejprve zmínit i příklady voleb, které minimálně ve své podstatě demokratické jsou. Volit bude například Botswana, Namibie či Ghana – na demokratickém indexu od EIU „demokracie s chybami“, tedy kategorie, kam se řadí i mnohé středoevropské státy. Občané zde mají na výběr strany napříč politickým spektrem, v parlamentech funguje opozice a jsou dodržována

základní lidská práva.

Přesným opakem jsou země jako Mali, kde junta odložila volby na neurčito z „technických důvodů“. I Čad, Jižní Súdán (pro který to budou první volby od získání nezávislosti v roce 2011) či Komory mají s průběhem voleb problémy – první dva jmenované státy mají na škále 0-1 (1 – volby jsou zcela demokratické a bezproblémové) hodnotící férovost a svobodu hlasování čistou nulu, Komory potom zaznamenaly hodnotu 0.07 (čísla založená na datech od švédského think-tanku V-Dem). Zajímavou zkouškou stability je Senegal, dříve považován za poměrně klidnou oblast v jinak velmi nestabilním regionu. Prezidentským volbám, jež byly z 25. února odloženy nejdříve na prosinec, předchází rozsáhlé opoziční protesty, které rozpoutalo zatčení prezidentského kandidáta Ousmana Sonko a rozpuštění jeho strany. K urnám půjdou také voliči v Jihoafrické republice, která je sice demokratickou zemí, ovšem svazována mnohými ekonomickými a sociálními problémy, včetně častých blackoutů a nezaměstnaností přesahující 32 %. To vše může být problém pro Africký národní kongres, stranu, která JAR vede už od konce apartheidu v roce 1994. Té hrozí, že bude pro znovuzvolení prezidenta Cyrila Ramaphosy potřebovat koaličního partnera.

Relativně klidný rok zažije Oceánie, kde nejsou naplánované volby ani v Austrálii, ani Papui Nové Guineji, ani na Novém Zélandu. Zajímavostí je, že se zde nachází dva nejmenší státy, kde se letos hlasovat bude. Zástupce do své jediné parlamentní komory budou vybírat lidé v asi dvanáctitisícovém a kvůli změnám klimatu pomalu se potápějící-

cím Tuvalu a prezident zároveň s oběma komorami parlamentu bude zvolen i v Palau, jenž má asi o 6 tisíc obyvatel více. V Oceánii se také nachází mnoho států, které uznávají nezávislost Tchaj-wanu, ostrovní stát tak bude nejspíše vývoj v regionu bedlivě sledovat.

Indo-Pacifik i celou Asii ale čeká opravdu nabitý rok. Více než 200 milionů oprávněných voličů ve čtvrté nejlidnatější zemi na světě, Indonésii, mělo 14. února možnost si zvolit kompletní vedení země. Prezidentem se stane pravicový populist a bývalý voják a ministr obrany Prabowo Subianto. Kromě Indonésie se ale letošní hlasování týká i dalších z deseti nejlidnatějších států planety. V osmém Bangladéši obhájila již potřetí premiérka Sheikh Hasina svůj post, opozice však volby bojkotovala. V Pákistánu zase po sérii neustálých krizí volby vyhrála strana Imrana Khana, který byl ovšem uvězněn a v kontroverzním procesu i se svou manželkou poslán do vězení. Volit se bude též na Korejském poloostrově, svobodu hlasování v jeho severní části si asi ale dokážete poměrně dobře představit – to stejné lze ostatně říci i o Íránu či Sýrii, kde proběhne parlamentní volby. Důležitý krok udělali v lednu občané Tchaj-wanu, kteří si za prezidenta zvolili Lai Čching-tea, který je odpůrcem sblížení s Čínou. Ta po zveřejnění výsledků nezapomněla vyhrožovat a opět Tchaj-wan prohlásit za „vzbouřeneckou kolonii“.

Jedny z letošních nejdůležitějších voleb se odehrají v Indii – nejlidnatější zemi světa. Jak jsem naznačil již v úvodu, očekává se další mandát Naréndry Módího v premiérském křesle. Tento politik, jehož vliv roste i na mezinárodní scéně, kde klíčuje mezi všemi stranami k prosazení svých zájmů, je doma velmi populární. Pokud tedy opravdu zvítězí, lze čekat, že se tak stane spravedlivě, jeho znovuzvolení s sebou ale může přinést i řadu problémů. Jakožto hindu-nacionalista svou zemi pomalu, ale jistě přetváří v teokracii, jeho rétorika navíc burcuje i hinduistické obyvatelstvo k čím dál tím častějším útokům proti muslimům.

Pozice se upevňovaly i ve středoamerickém El Salvadoru. Hlava státu Nayib Bukele, který je až fanatickým fanouškem Bitcoinu, využil vyhlášení výjimečného stavu k zatím účinnému boji proti gangům, drtivě zvítězil a získal tak druhý mandát (ten mimochodem tamní ústava nepovoluje). Opozici a lidskoprávními organizacemi je ale často kritizován za autoritářský styl vládnutí. Znovuzvolení je prav-

děpodobné i u autoritářského lídra Venezuely Nicoláse Madura, který je z ekonomického hlediska zřejmě nejneschopnější světový lídr. První prezidentka (!) se bude volit i v Mexiku, zemi s téměř 130 miliony obyvatel. Země je ale v současnosti ve velmi nestabilním stavu, zabito bylo již přes 30 politiků, nemluvě o neutěšené situaci kolem drogových kartelů a migrace.

Vyvrcholení letošního supervolebního roku potom přijde v listopadu – kongresové a prezidentské volby v USA. Zatím vše naznačuje tomu, že se zopakuje boj z roku 2020 – Joe Biden (D) vs. Donald Trump (R). Oba jsou ovšem zase o čtyři roky starší, což by je oběma učinilo nejstaršími prezidenty v historii USA (navzájem překonávají své vlastní rekordy). Donalda Trumpa navíc čekají čtyři soudní procesy, v nichž je obžalován z 91 trestných činů. Jako bonus také už teď dluží kvůli znásilnění, podvodům a pomluvám přes půl miliardy dolarů. Toto téma určitě rozeberu v budoucnu v samostatném článku, určitě ale už teď můžeme říct, že Spojené státy čeká obrovská zkouška, která může ořást geopolitickou situací a důvodů radovat se bude v každém případě opravdu málo (byť by bylo zvolení Trumpa nepředstavitelně horší možností).

2024 je politicky dost možná nejdůležitější rok v moderní historii. Více než polovina světové populace z více než 80 zemí bude hlasovat o všech možných zástupcích, od těch lokálních až po prezidenty a parlamenty. Jen asi 38 % z těchto hlasování ale můžeme označit za zcela svobodné – v mnoha zemích ho budou provázet manipulace, pronásledování a další podvody. Celý svět tak stojí před obrovskou zkouškou, a každý na jejím úspěšném zvládnutí může mít svůj podíl. My v Česku a EU obecně musíme svými hlasy ukázat, že populismus, nacionalismus a vzestup krajní pravice nechceme. Afričané se zase musí pokusit dosáhnout opravdu svobodných voleb navzdory perzekucím ze strany junt. V USA pak v rámci zachování demokratických pořádků voliči navzdory všem možným vadám jeho protikandidáta ukázat Donaldu Trumpovi, že jejich vítězem není on, ale Joe Biden. Rok to bude těžký a nedělám si iluze o tom, jak mnoho z plebiscitů dopadne, i tak ale může demokracie obstát tváří v tvář autoritářským mocnostem v čele s Ruskem a Čínou a přinést do dalších částí světa svobodu, prosperitu a naději na přeci jen lepší budoucnost.

Šimon Bortlík (sexta)

Ilustrace: Nikol Bystrovová (sexta)

Litanie u konce lyžařského století

Tohle si prostě musím vyfotit. Nacházím se na Božím Daru, místě, které v zimě připomíná skoro polární pustinu. Fičí tu ledový vítr, sněhové jazyky olizují horské silnice, z mlhy se občas vyloupne oprýskaná větrná turbína. Je to tu jak v postapokalyptickém filmu nebo dokumentárním snímku ze Sibíře.

Tedy, ne dnes.

Dnes je poslední lednová neděle a zima by měla vrcholit. Napínám chabý zrak, abych viděl, kudy se od vleku Za Prahou dostanu do centra skiareálu Neklid. Charakteristické modré terčíky označující Křižnou sjezdovku však chybí. Bodejť by tu byly. Musely by se zapíchnout do holé země, po které pár desítek metrů přeжду, abych se dostal tam, kde mi zbytečky sněhu dovolí zacvaknout se do vázání a s nejvyšší opatrností se doklouzat k rozhrkané trojsedačkové lanovce.

O dva týdny později se vracím z celotýdenní lyžovačky v Ischglu, dobré adrese pro zimní sporty. Tady, hluboko a vysoko v Alpách, se i dnes lyžuje ostošest. Čím více se však blížím do údolí Innu, tím smutnější je pohled na stráně kolem. V Landecku mímám komorní areál Venet. Byl jsem tam předloni v půli března a učaroval mi nádhernými výhledy, milou domáckostí i půvabnou staříčkou dvojsedačkou s mezistanicí na jižním svahu. Ted' je začátek února. Areál je ve značných problémech. Jižní strana je od letošní sezóny odstavena, provoz na severní je omezen. Příliš důvěry v budoucnost nebudí ani podezřele nízké ceny skipasů. Lyžovat o sobotách za v přepočtu 750 korun na den je něco, co by vzbudilo pozdvižení i v Jeseníkách.

Nebudu unavovat čtenářstvo PORGazeenu stokrát slyšenými – byť pravdivými – řeči o tom, jak lyžování přináší pracovní místa a peníze pro místní i radost do životů mnohých z nás. Chtěl jsem jenom napsat, že jsem hrozně rád za to, kolik překrásných zážitků a destinací jsem posbíral za svůj dosavadní život na možném sklonku lyžařského věku. Tak ještě objet pár dalších areálů a areálků, dokud mi do toho globální změna klimatu, Putin nebo jiný zlotřilec nehodí vidle.

Ještě si to prostě užít. Nic jiného se asi stejně dělat nedá. Ostatně: člověk má být rád, že to zažil, a ne smutnit, že to končí. A kdo ví, zázraky se občas dějí. Tak na viděnou na svahu! Skol!

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

Stesk

Často teď vzpomínám, vzpomínám na tebe,
na ty krásné chvíle, chvíle spolu prožité,
ty bohužel čas už nevrátí,
zbývá jen stesk a doufání.

To platné mi však není,
za ty roky, co nejsi, se všechno mění.
Nikdy už nebudeš, ale ty víš,
že v srdci mém máš vždy skrýš.

Klára Peroutková (tercie)

PORGMUN – (poprvé a ne naposled)

PORGMUN, neboli PORG model United Nations je celosvětový formát konferencí, kde vám je přiblížen průběh jednání OSN. Reprezentujete určitý stát a snažíte se najít řešení na předem připravené otázky.

Nekonečně dlouhé maily často ignoruji. Jinak tomu nebylo ani s tím, který nám přišel někdy na podzim. PORGMUN, tak zněl předmět. V té době jsem o této akci nic nevěděla, znala jsem ji pouze z potisku na mikinách, které pár starších studentů nosí. Nikdy mě ale nenapadlo se zapojit. Dokud k nám do třídy nepřišla nová spolužačka, Eva, se kterou jsem se začala bavit. Eva se totiž konference již párkrát zúčastnila a chtěla být součástí i letos. Domluvily jsme se, že do toho půjdeme společně. Nikdo z libeňského PORGu v tuto chvíli zájem nejevila, a tak bylo na nás sehnat další lidi a vše zařídit.

Konečně nastal den D. Ve čtvrtek ráno jsme se sešli před kongresovým centrem. Tam se celá konference odehrávala. Zaregistrovali jsme se, vyzvedli si tašku s tričkem a jeli si čekání na zahajovací ceremoniál zpříjemnit do kavárny. Asi po dvou hodinách jsme byli zpět na Vyšehradě a ve velkém sále kongresového centra jsme poslouchali motivační povídání od partnerů konference. Tím pro nás první den skončil a plní očekávání jsme jeli domů.

Pátek, druhý den konference, byl ve znamení debatování. Od devíti do pěti jsme každý v jiné skupině rozebírali přidělené otázky a snažili se na ně najít odpověď, se kterou by souhlasila většina přítomných států. Tu jsme sepsali v souladu s předpřipravenou šablonou. Následovala debata. Ta probíhá tak, že kdokoliv může mít k dokumentu nějakou připomínku. Připomínku představí a prone-

se řeč, kterou si ji snaží obhájit. Ostatní mohou buď souhlasit, nebo nesouhlasit. Pokud souhlasí jen částečně, mohou v tomto okamžiku navrhnout změnu připomínky. Pořád však musí myslet na to, že zastupují určitý stát. Po několika proslovech pro a proti představené připomínce se přechází k hlasování. Nejdříve zvedají kartičku ti, kteří jsou pro zařazení připomínky do dokumentu, poté ti, kteří jsou proti. Podle toho, která strana má více hlasů, se buď připomínka přijme, nebo nepřijme. A tento proces probíhá tak dlouho, dokud se nevyřeší všechny připomínky. Poté se přechází k hlasování o dokumentu jako o celku. Každý delegát opět může hlasovat pro, nebo proti. Pokud většina hlasuje pro, dokument se stává platným, a pokud většina hlasuje proti, dokument bohužel neprochází. V této fázi se přechází k dalšímu vypracovanému dokumentu s odpověďmi a stejný proces probíhá i s ním.

Poslední den je ve znamení závěrečného ceremoniálu na Magistrátu. Každý dostane certifikát za účast a vyhlásí se nejlepší delegáti jednotlivých skupin. Následuje poděkování sponzorům a všem, kteří se na přípravě akce podíleli. A tímto konference končí. Všichni odcházejí se spoustou nových zkušeností a těší se na další rok:).

Chtěla bych moc poděkovat kvartánům a kvintánům, kteří se odvážili a do konference se zapojili. Byl to ze začátku trochu krok do neznáma, ale myslím si, že jsme si všichni akci moc užili. Doufáme, že se k nám v příštích letech přidá co nejvíce nových tváří a obnovíme společně tradiční účast PORGu Libeň na PORGMUNu.

Valentýna Páníková (kvinta)

P O R G M U N

UŽ jste někdy jeli stodevadesátčtyřkou?

Já taky ne. Tedy až do onoho osudného odpoledne, kdy jsem na Bílé Labuti vystoupil z tramvaje a za mnou se objevil midibus v polepu Aquapalace Praha. Zrovna jsem pár desítek minut neměl co na práci, a tak jsem pro samou zvědavost nastoupil do miniaturního autobusu, který jako jediný pražský autobus projíždí skrz Staré Město. Ani ve snu by mě nenapadlo, jaká to bude jízda.

Osmimetrový „midibus“ čísla 194 se mnou po půl minutě prudce zahnul doprava do úzkých a křivolakých uliček Petrské čtvrti a... zastavil v koloně. Od té doby, co jsem nastoupil, nabral autobus za sedm minut šestiminutové zpoždění. „Aha, už je mi jasné, proč tímhle autobusem jezdí jenom důchodci a cizinci,“ pomyslel jsem si. Najednou na mě skrz pootevřené střešní okénko několikrát káplo. Hm, mělo mě to varovat, když byl autobus polepený reklamou na aquacentrum. Konečně jsme se po nekonečném stání v jednosměrce dostali přes semaforey na Dlouhé a vřítili jsme se do Starého Města.

Ani nezavře dveře a už mizí ze zastávky, brzda, plyn, brzda, plyn, vžžžžžžžžžžžžm, zatáčka a co nesedí, padá k zemi. Autobusák byl dřív nejspíš pilotem formule, ale teď zapomíná, že veze 20 lidí, ještě ke všemu po staroměstské dlažbě. PID očividně chce konkurovat autobusům Hop On Hop Off pomocí tohoto midibusu Hop Up Hop Down. Udržet se na nohou není žádná sranda, ale dokud turisté nevystupují na Pařížské, jsou sedačky obsazené. Po další brutální dávce adrenalinu autobus zastavuje na Staroměstské a vypadá to, že jsme z nejhoršího venku. Vtom se autobus rozjíždí a paní, která z něj vystupovala, poskakuje s jednou nohou v autobuse a jednou venku. Autobusák si toho všímá až po chvíli, co paní takto uskákala asi pět metrů a skoro zázrakem nedošla újmy na zdraví. Zabrzdí tak, aby paní zvládla vystoupit a už zas dupe na plyn a mizí.

Konsternován tím, čeho jsem právě byl svědkem, míním hned poté na Malostranské vystoupit. Už toho bylo dost! Celkem nervózně vystupuji z autobusu, dává si velký pozor, abych tam nenechal nohu, a přecházím směrem na tramvaj. Než jsem vstoupil do vozovky, byl stojící autobus s dosud ote-

vřenými dveřmi asi 15 metrů ode mě. Nepřešel jsem ani ten jediný pruh a už jsem musel uskočit, jinak by mě byl šílený autobusák sejmul – krásné to rozloučení s hororovou jízdou.

Jízda autobusem linky 194 patří do skupiny reportáží „Vyzkoušeli jsme za Vás – doma raději nezkoušejte“. Anebo víte co? Nastupte někdy po cestách centrem Prahy do tohoto smrtícího vehiklu, trocha adrenalinu občas stojí za to.

Antonín Drlík (sexta)

Vzpomínky

Světlo lampy uhasíná,
V temnotu se noří,
Říkám jí, ať neusíná,
Utopí se v moři.

Moře hloubky neskutečné,
Tak lákavě vypadá,
Říká mu vzpomínky věčné,
Neví však, že upadá.

Upadá, protože věří,
že co skončilo, vrátí se,
Pravdě postaví se stěží,
Mezitím však ztrápí se.

Julie Trčková (tercie)

PERLY SVINÍCM

Valášek

MV: Tak si představte, že když se v Klánovicích bude konat zasedání Světového měnového fondu, tak tam přijedou stánkaři, aby tam prodávali párky v rohlíku, protože je tam jen jedna vietnamská večerka.

(o tom, jak politik Kremlička slíbil sníst brouka, když se nedostane do sněmovny – nedostal se)

MV: Tenkrát ještě bylo slovo gentlemana. To nebyl žádný vošoust typu Babiš.

Arnot

MA: Tady máte pod sklem patřičné artefakty. Třeba papuče Mao C'Tunga.

(o Velkém skoku vpřed)

MA: Představte si, že byste tady na zahradě postavili s Janichovou vysokou pec. Tady můžete roztavit třeba nohy od židlí, tamtu lampu, ručičky od hodin, z nabíječek by něco kápl, tamty kvádry... Doma byste ukradli mámě nádobí, Rufer by to tam ládoval a Fabián to hlídal. Neměli byste na výběr, z Prahy 8 by bylo nařízení, že když nebude ocel, tak bude Rufer viset na zahradě. Pak byste vyrazili s krumpáčema na Prosek a tam vytěžili pískovec v domněnání, že je to železná ruda.

(o informování Ludvíka XVI., že dobyli Bastilu a on se podivil „Proč?“)

MA: To je jako by někdo v noci vzbudil prezidenta, že dobyli metro na Můstku.

(sledujeme film o francouzské revoluci)

MA: Marat vysloveně zklamanej změnou nálady v davu. Dneska žádnéj oběšenej, to je na hovno.

Fišerová

KF: Matyáš, já Vám tady vracím Vaši Tesco Clubcard. Musím Vám ale vysvětlit, k čemu je. Nakupuje se s ní v Tescu, sbírají se body,...

(třída nechápe, KF se vrací ke katedře a situaci objasňuje)

KF: No, já jsem mu ji včera zabavila. On si s ní hrál na lavici a rovnal si tam nějaký bílý prášky.

KF: Mám tu ještě plno takovýchto řuťů ňuňů úkolů s nerovnostmi.

KF: Davide nehlučte, máte být zkroušenej, že jste nedělal matematickou olympiádu.

(o ekvigonále)

KF: Je to takový dvojitý oblouk. Já tomu pracovně říkám „osmička“, nebo „sněhulák“, ale je to takový hybridní sněhulák, chybí mu... koule.

Rufer

(out of context)

PR: My favorite Russian – comrade Lenin.

Kubcová

(o rodu Homo)

LK: Ze začátku asi spíš něco sbírali, homo habillis toho moc neulovil s tím klackem.

Roleček

AR: Ten Sokratés, ten kalil vždycky až do rána

AR: Spartané byli z dnešního pohledu takoví agresivní psychopati.

AR: Nepleťte si ovulaci a kopulaci. I když není ovulace bez kopulace... To říká jedno staré turecké přísloví od sultána Sulejmana Nádherného. A ten o tom něco věděl, měl 24 dětí.

AR: Staří Řekové jsou už všichni mrtví.

AR: Jak se to jen jmenuje... Ta pohádka, kde jede kácet stromy do toho Turecka.

AR: Kokain. Ten je přírodního původu.

(koukáme na nějaké video na YouTube)

RZ: Proč je tolik reklam?

AR: Protože antikrist je mocný.

AR: A nakonec je ta invaze Arabů zcela zastavena. Pijete koňak?

Fabián

TF: Takovej ten malej pes, co se spíš třese než funguje.

(slovní úloha o potenciální a tepelné energii)

TF: Přece nebudete platit za plyn, když tu máte obnovitelný zdroj – slona padajícího ze třetího patra.

(o odraze světla v okně)

TF: Naopak když se podíváte támhle přes ulici, kde je ta Vysoká škola něčeho...

Žytek

JŽ: No jo, stáří... I když ne, to mi začalo, když jsem si musel vygooglit, kdo je Kazma.

Bernacik

(po jednání s vedením školy)

VB: A už jsem tak daleko, že bysme to mohli odložit na neurčito, tedy zrušit.

Hudson

DH: What the hell is JoJo's bizarre adventure?!

Janichová

(o vazbě N a H⁺ v NH₄⁺)

MJ: No podívejte se, rovnost, svornost, bratrství, on se s ním rozdělí.

MJ: Tetraamminměďnatý – píše se to dohromady. Výborný slovo na šibenicí! Kdo neumí chemii, toho dostane.

MJ: ...infarkt, mrkvice, teda mrtvice.

Perel v našem archivu ubývá, a všichni víme, že to rozhodně není proto, že bychom perlili méně... Utíkejte milí studenti a sbírejte, ať legendární hlášky z hodin zná celý PORG :)

Vaše redakce

Deset let s Pzeenem

Podzim 2013. Jsem čerstvý primán a do svého miniaturního sešitku si píšu profesorské Perly, abych pak stránku mohl vytrhnout a přinést ji tehdejší šéfredaktorce Elišce Chlebounové. Přesně takhle začala moje kariéra v PORGazeenu, tedy *the best school magazine in the Universe*, když budu parafrázovat pana profesora Rufera. A od té doby pro něj nepetržitě a s chutí píšu.

Eliška Chlebounová a pan profesor Valášek – tihle dva skvělí lidé jsou určitě těmi nejzásadnějšími, kteří mne ponoukli k psaní. Po roce sbírání perel už byl nejvyšší čas. V sekundě jsem Elišce doručil článek *Epochální výlet olomouckého občana do pražské zoo*. Byla to jedna z mých žoviálně a třeskutě vtipných minipovídek, které jsem čas od času v podobně pokleslé kvalitě psal ještě mnoho let. Světe, div se, byla přijata.

A tak jsem psal a psal, až přišel rok 2018. Cítil jsem, že milovaný školní časopis by potřeboval trochu nový impulz, ale sám bych si do toho nikdy netroufl. Naštěstí mi nablízku byla skvělá korektorka a bývalá redaktorka Pája Kroužková, a tak jsme se do toho (po bezproblémovém předání od tehdejšího šéfa Otíka Goldflama) coby šéfredaktorský tandem vrhli. Pájiny zásluhy jsou naprosto zásadní, nejlepším příkladem toho je vizuální styl časopisu, který právě ona vytvořila a který se – byť samozřejmě s drobnými vylepšeními – už pátým rokem drží. A zcela zaslouženě!

Šéfredaktoření jsme se věnovali skoro tři roky a mohli jsme se u toho opřít o tým šikovných redaktorů a redaktorek, ilustrátorů a ilustrátorek, prostě všech, kterým Pzeen nebyl fuk. Jasně že jsme nejednoho autora museli honit do práce a vydyndávat z něj text dlouhé týdny až měsíce, ale hlavní pro nás byl úspěch, že další číslo zase vyšlo. Naši „éru“ poznamenal i covid,

ale ve spolupráci s panem profesorem Valáškem a za pomoci kombinace papíru a on-linu se to nějak zvládlo. A když nejtemnější covidové časy končily, vybrali jsme si svou nástupkyni – skvělou fejetonistku a rovněž, jak se vzápětí ukázalo, výbornou šéfredaktorku Kláru Jánošíkovou.

Ocitl jsem se tak v redakci ve staronové roli, navíc po maturitě. Slíbil jsem si dvě věci: že šéfredaktorům a šéfredaktorkám, které přijdou po mně, bez jejich vyžádání nikdy nebudu kecat do jejich práce. (Protože na PORGazeenu je krásné mimo jiné právě to, že každé vedení ho dělá trochu jinak.) A že jakmile mi některý/á z nich řekne, že už to stačilo, rozloučím se a důstojně odejdu. K prvnímu předsevzetí se musím neskromně pochlubit, že jsem to ani jednou neporušil. A ke druhému, že i současná šéfka Julča Kozmíková články přesluhujícího doyena stále bere.

Za to jsem jí velmi vděčný. Pzeen se totiž stal nedílnou součástí mého života. Psaní pro něj mne nakoplo k další publicistické kariéře, zvolil jsem studium divadelní teorie a kritiky na DAMU a začínám psát do větších oborových periodik, jakými jsou Divadelní noviny nebo Loutkář. PORG – a s ním PORGazeen – je však i po té dekádě zaryt hluboko do mého srdce. Ať oba žijí a vzkvétají!

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

Autor článku v roli prodávajícího šéfredaktora na vánočních trzích 2019

Čas běží, čtenáři netrpělivě očekávají nová čísla Porgazínu.

Všech on

Všichni muži v pýše hluší
pouze tuší moji duši.
Nynější však škrabot slyší,
již když mu tu tiše píše,
dneškem, jen on, jehož těší
tato tužka, tužbou těžší.

Soňa Planá

Komentář

Umělci? Na PORGu?

Kalendář s vypsanými daty do našich klauzur se díkybohu vytratil ze stěny ve výtvarně, červené křížky na jednotlivých datumech nám totiž neustále připomínaly, že nestíháme. Čas stále běží a my se modlíme ke všem bohům, abychom svá krásná díla dokončili v daný termín. Tím, že před sebou jasně vidíme červený termín, malinko zapomínáme, že tohle jsou naše poslední hodiny výtvarky. Studenti, kteří si vzali hudebku, jsou na tom podobně, každý týden jim uběhne zkouška jako krátká pětiminutová přestávka, kterou máme na PORGu mezi třetí a čtvrtou hodinou, a klauzury se blíží. Čas se nám krátí všem, ať už jste na výtvarce, hudebce nebo dramatařku.

Já se na samotné klauzury těším, rozhodně se netěším na ten časový stres před tím, ale jinak by to mohla být docela hezká školní akce, na které máme možnost předvést naši dlouhodobou práci. Jenže po klauzurách je s výukou uměleckých výchov konec, nebo tak to aspoň bývalo, teď je již možnost vzít si hudební seminář pod dozorem pana profesore Talácka, který probíhá jednou týdně. Myslím si, že to je vlastně docela přijatelná forma, jak si umění v rozvrhu (a životě) udržet. Za skupinu výtvarníků letošní kvinty tedy vznáším dotaz, jestli bychom neu-

vítali také možnost výtvarného semináře? Byl by takovým zpestřením dosavadního výběru, a konec konců, pokud se na něj nepřihlásí dostatek lidí, jen se neotevře. Tohle je tedy spíš komentář trochu informativního rázu, pokud se výtvarný seminář objeví ve výběru, aspoň se nebudete divit.

Robin Patočka (kvinta)

Ilustrace: Julie Kozmíková (sexta)

Bod obnovy

Když *Bod obnovy* představím jako českou snahu o sci-fi hollywoodských rozměrů, asi to v mnohých vyvolá pochybnosti. Ty však můžete s klidem zahnat, protože přestože se jedná o režisérův první dlouhometrážní film, lze jej s tvorbou zahraničních ostřílených filmařů beze studu srovnávat.

Pravda, úplný začátek je v kontextu celého filmu slabší. Úvod do dystopické budoucnosti pouhými titulky, navíc dosti nekonkrétními, se zdá trochu odbytý. Hned po něm ale začíná strhující detektivní příběh plný nečekaných zvratů. Skoro dvě hodiny díky nim uběhly jako mrknutí oka a já si během závěrečných titulků říkala, že bych ráda viděla ještě další pokračování.

Vizuálně zajišťují pražské scenerie obohacené množstvím efektů něco, co jsem ještě v žádném českém filmu nezažila. Futuristické technologie a zdevastovaná krajina skutečně připomínají kdejaké dystopické sci-fi, v českém prostředí však působí nově a nečekaně. Stejně tak se zná-

mé tváře v těchto kulisách zdají nezvyklé, což ale rozhodně neubírá na jejich výkonech.

Celkově je film plný překvapivých momentů a jako celek si určitě zaslouží pozornost.

Tatiana Vlčková (septima)

Valérie a týden divů

Vítězslav Nezval svou textovou předlohou ke stejnojmenné inscenaci *Laterny magiky*, která měla premiéru v listopadu, působí trochu záhadně. Nadpřirozeno se tu snoubí s incestem, láska s násilím. Je to ještě pohádka, nebo už drsný horor?

Režisér Jakub Šmíd si bere z obojího, a to s citem pro lákavou, expresionismem zavánějící vizualitu. Mám s jeho dílem dosud zkušenost jen z komorního Divadla D21, proto mne mile překvapilo, jak dobře umí pracovat s prostorem mnohonásobně větším. Vynikající výtvarný komponent inscenace, přes několik žánrů působivě rozkročená hudba Davida Hlaváče a energická choreografie Jiřího Pokorného tu mají trochu navrch nad textem, ale vlast-

ně mi to vůbec nevadilo. Tleskám i přítomnosti neokoukaných tváří v hereckém obsazení: pěvecky přirozeně vévodí A. Kalertová; Z. Piškula zaujme přesně vystiženou nejednoznačností své postavy; E. Leinweberové, kterou mám zaškatulkovanou spíše jako komickou herečku, se daří i v nezvyklé poloze přehrble stařeny bojující s vlastním svědomím.

Valérie a týden divů je zkrátka skvělá podívaná, byť na pohádkové poměry pořádně temná. Však se také návštěva doporučuje divákům a divačkám až od třinácti let.

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

(delší verze komentáře pro i-divadlo.cz)

One day

Nevím jak vy, ale já spíše preferuji filmy. Není to tak, že bych seriály úplně zavrhl, ale když už si můžu vybrat, vybírám bez váhání. Pro ty, co jste na tom podobně, mám jedno doporučení.

Mnozí z vás jistě zaznamenali, že na Netflixu se nedávno objevil seriál One Day (Jeden Den). Když vezmu v potaz to, co za seriály se na Netflixu dají najít, není to vůbec špatné. Hlavně když se zaměřím na kameru a scénář, je seriál celkem kvalitní. Nejvíce však podle mě zaujme koncept, který je už vysloven v názvu. One Day. Každý díl se totiž odehrává stejný den každý rok. Z data se tedy mění pouze rok. Tenhle nápad se ale poprvé objevil ve stejnojmenném filmu a o tom bych právě chtěla mluvit. Ted', když vyšla ta série dostává aspoň trochu více zasloužené pozornosti. Může se na první po-

hled zdát jako běžný rom-com, ale není. Už jen koncept jednoho dne, kdy sledujeme, co hlavní postavy dělají každý rok, to dělá zajímavějším. Zároveň to je spíš romantická tragédie než komedie. Ale to už uvidíte sami.

Hlavní ženskou roli hraje jedna z mých nejoblíbenějších hereček, Anne Hathaway. Myslím si, že vyzařuje takovou specifickou ženskou jemnost, která se do tohoto příběhu hodí perfektně. To stejné se povedlo i Ambice Mod, která zas tuto roli hraje v seriálu. Ať už se podíváte na film nebo seriál, čeká vás nádherná atmosféra, pěkné záběry, a hlavně srdceryvný příběh, který vás nenechá chladnými.

Julie Kozmíková (sexta)

Challengers

Režisér Luca Guadagnino při rozhovoru řekl, že se na tenis nedívá, protože si myslí, že je docela nudný. I přes to se na plátně odehrává neskutečně strhující zápas mezi dvěma hlavními postavami, kterými jsou Art Donaldson (hraje Mike Faist) a jeho bývalý nejlepší kamarád Patrick Zweig (hraje Josh O'Connor). Tento zápas sleduje třetí z hlavních postav Tashi Duncan (hraje Zendaya), Artova žena a trenérka a také Patrickova bývalá přítelkyně. Tashi byla v mládí též velmi úspěšnou tenistkou, ale shodou neočekávaných událostí se její největší sen, a to pokračovat ve své kariéře, nevyplnil. Tenis byl a stále je její největší vášní. Pro ni je tenis o vztahu mezi hráči, a v tomto duchu se odehrává i zbytek filmu. Mezi sety zápasu se ze záblesků z minulosti dozvídáme více o komplikovaných vztazích mezi trojicí postav a o jejich tenisových kariérách.

Zendaya se v tomto filmu, po dlouhých letech hraní teenagerů, objevila v dospělé roli. A jako by role Tashi pro ni byla dělaná. Její výkon je úžasný stejně jako obou herců po jejím boku. Na intenzi-

tě filmu dodává vynikající soundtrack a kreativní kamerové záběry. V jedné chvíli se divák dokonce stává tenisovým míčkem, který létá z jedné strany kurtu na druhou.

Film předčil všechna má očekávání, která byla i tak vysoká vzhledem k režisérovým předchozím filmům, jako např. Bones and All nebo Call Me By Your Name, a nemůžu se dočkat na jeho další projekty.

Barbora Valeriánová (sexta)

to dance, perchance to sing

numb, numb, numb little thing
you wish to dance, you wish to sing
yet leave the road less travelled by
lest you not know what it might bring

sorrow grabs you and you hold it
the only thing you truly know
the tapestries you wove are worthless
your cries lack depth, you love your woe

longing for stars, never reaching
rarely learning, always teaching
maybe i'd hear out your preaching

if only you'd crown yourself king
you numb, numb, numb little thing
who wants to dance and wants to sing

Sofie Slezáková (oktáva)

Porgazeen 85, časopis vydávaný studenty a studentkami PORGu Libeň

Redakce: Šimon Bortlík, Antonín Drlík, Lucie Emrová, Julie Kozmíková, Mikuláš Peroutka, Valentýna Páníková, Robin Patočka, Mikuláš Peroutka, Klára Peroutková, Nela Rabiňák, Sofie Slezáková, Julie Trčková, Barbora Valeriánová, Tatiana Vlčková, Vojtěch Voska

Sběrači perel: Antonín Drlík

Ilustrace: Nikol Bystrovová, Julie Kozmíková, Barbora Valeriánová

Fotografie: Mikuláš Peroutka, Vojtěch Voska

Titulní strana: Linda Jechová

Šéfredaktorka: Julie Kozmíková

Sazba a grafická úprava: (u_u)

Korektura: Rebeka Zábranská, (u_u)

Náš ajťák poradce: Michal Janočko

Ochranný dohled a korektura: Martin Valášek

Adresa: PORGazeen, Lindnerova 3, Praha VIII-Libeň

Ý-mejl: kozmikovajulie@porg.cz

Archiv: porgazeen.cz

Cena: 30 Kč

Porgazeen 85 vyšel v květnu 2024 v nákladu 120 výtisků.